

Erkki Tuomioja sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Museovirastolle työväentaloja käsittelevän maailmanperintöluetteloesityksen valmisteluun (100 000 euroa)

Eduskunnalle

Unescon maailmanperintöluettelossa ei ole vielä ainuttakaan työväenliikkeen historiasta kertovaa kohdetta. Tanskalaisten johdolla on valmisteltu kansainvälistä ns. sarjanimeämistä, jotta työväenliikkeen maailmanlaajuisesti keskeisin rakennusperintö saisi luettelossa liikkeen historiallista vaikutusta vastaavan aseman. Työväentalojen historia ulottuu teollistumisen syntyaikoihin saakka ja ne ovat oleellinen osa urbanisaation, demokratian ja hyvinvointivaltion tarinaa. Työväentalot saivat kaikkialla maailmassa alkunsa työväestön yhteisöllisyydestä ja omaehtoisesta organisoitumisesta.

Työväenperinnön kansainväliset tutkijat ovat pohjustaneet sarjanimeämistä pitkään ja Suomesta Paasitorni on ollut tutkijoiden erityisen kiinnostuksen kohteena. Vuonna 1908 valmistuneen rakennuksen potentiaali on tunnistettu myös Museoviraston vuonna 2019 julkaisemassa raportissa, jossa käsiteltiin maailmanperintölistan kansallisen aieluettelon päivittämistä. Kansainvälisen valmistelun eteneminen edellyttää toimenpiteitä nyt Suomelta. Tämän vuoden lopussa ilmestyy Työväenmuseo Werstaan säätiörahoituksella tekemä analyysi suomalaisten työväen- ja kansantalojen maailmanperintöarvosta. Suomessa on tällä hetkellä lähes 300 työväentaloa ja kansainvälisesti vertailtuna monet ovat säilyttäneet kulttuuriperintöarvonsa erittäin hyvin.

Maailmanperintöasioiden valmistelusta Suomessa vastaa Museovirasto. Työväentaloja käsittelevän maailmanperintöluetteloesityksen valmisteluun tarvitaan seuraavaksi Museovirastolta työpanosta, joka kohdentuu kansallisen aieluettelon päivittämiseen, hankevalmisteluun Suomessa sekä varsinaisen maailmanperintöluetteloesityksen laatimiseen yhteistyössä tanskalaisten ja muiden sarjanimeämiseen osallistuvien maiden kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 100 000 euroa momentille 29.80.04 työväentaloja käsittelevän maailmanperintöluetteloesityksen valmisteluun.

Talousarvioaloite TAA 447/2022 vp

Helsingissä 30.9.2022

Erkki Tuomioja sd
Jukka Gustafsson sd
Veronika Honkasalo vas
Anna Kontula vas
Johannes Koskinen sd
Pia Viitanen sd
Tarja Filatov sd
Maria Guzenina sd
Hanna Holopainen vihr
Saara Hyrkkö vihr
Atte Harjanne vihr